

виходить в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
че застереження. — Редакції не по-
чатані від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	—	с.
„ пів року	10	—	„
„ чверть року	5	—	„
„ місяць	1	70	„

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсератах
платні в Чернівцях.

Збори мужів довіря

Буковинської Руси

із дня 20. січня 1905.

Не входячи в оцінюване політично-го значіння вчорашніх довірочних зборів, що стали великим руским вічем, треба вже тепер сказати, що вони дали доказ незвичайної дружності теперішньої нашої політичної організації.

Без великої агітації, на саме пись-менне запрошене зібрано ся вчора в са-ли „Народного Дому“ на поклик руских послів поміж кривого морозу поверх-ність сот селян і інтелігенції не лиш світської але і духовної із усіх майже руских сіл Буковини.

Ще одно треба тут піднести. Се не були випадкові учасники зборів. Не обмежували ся вони також на значній-ші гуртки селян з поодиноких сіл — ні се були що найпросвіченіші селяни, із майже усіх буковинських сіл. Се бу-ли провідники й організатори селян, що вже давно перейшли перші букви полі-тичної азбуки. Про се свідчили чудові прямо промови деяких селянських бесід-ників як прам. Князького із Карпатча або Ростоцького із Кіцманя. Вони на-глядно доказують, що довголітня праця небагатьох руских інтелігентів не пішла на марно, що руске селянство нашої країни перестало бути темною чернею пригожою для різних ворожих махіна-цій — а стає поважним політичним чинником в краю, із яким треба числи-ти ся кождому. Мужичтво наше при від-повідній праці стане вже незабаром та-ким чинником в нашій країні, що ніхто не вагав ся зробити що небудь не то протести але навіть поміж його волі...

Вже перед другою годиною по по-лудні заповнив народ сали „Нар. До-му“ так щільно, що годі було через него пробити ся до президіяльного отола, коло котрого зібрали ся всі наші соймо-ві і парламентарні послы крім сов. А. Малика, що задля урядових занять, як лач. повітового суду, не міг прибути тільки заявив свою повну згоду із усіми рішеннями телеграфічною денешною. Го-дять ся тут згадати, що крім світської

рускої інтелігенції мійської і провінціо-нальної а головніо учительства, явили ся також і священники а між ними оди-найцять православних. Число, якого вже давно на руским вічу не було. Зо-ри отворив яко скликаючий нараду вице-маршалок краєвий і посол, проф. др. Стефан Смаль-Стоцький, пода-ючи програм нинішніх зборів: 1) спра-воздане діяльності руского клубу сой-мового, 2) справоздане послів парламен-тарних і 3) обговорене справи церков-ної буковинських Русинів, що дійшла вже до стадії, яка не дозволяє на даль-ше провідикане.

Після сего вибрано через аклімацию до президії: головою зборів надсов. Во-лодимира Ясеницького, заступниками прав. сов. директор. краєв. шпиталю др. Володимира Филиповича і пароха із Прилипча о. Юрія Калінюка.

Діяльність руского клубу соймового реферувал із нитомою собі популяри-сткою др. Стефан Смаль-Стоць-кий, витавий із появою на бесідничім підвищенню грімкими оплесками. — По-слідні вибори завдяки центральному правительству а передовсім презид. краю ки. Гогенлього — були першими сво-бідними виборами. Ки. Гогенлього, як лиш прибув до краю, побачив корін-них в тім, що волю народу при всь-ких виборах фалшувать. Оттому зробив конект ки. Гогенлього. (Грімкі оплески).

Дальше малое бесідник усе зло, яке йшло із давних виборів, які робили великі поспішки, що забирали відтак у свої руки старостів, які зусім їм від-чувались за вчинені прислуги коштом прочого населення. — Послідні вибори це всім в тім. Вони дали нову ре-презентацию, вибрану справді із волі народу, що горачо заходила ся около сповнення своїх обовязків. За чотири тижні соймової сесії звершено те, чого не зроблено перше за 40 років. (Оплески).

Кандидуючи, проголошували вільно-думні послы свою програму й обіцували еї сповнити розуміє ся за шестиліте, тимчасом те все сповнено вже в пер-шій сесії. (Слава!) Що се стало ся мо-жливим, треба як раз завдячувати тому, що Вільнодумний Союз числячи (6 рус-

ких + 4 воюських + 7 нім. і жид.) разом 17 послів утворив в соїмі, в якій засі-дає 31 послів, більшість, що могла пе-реводити потрібні для народа закони.

Новий сойм розпочав свою діяль-ність від поправки краєвих фі-нансів, які находили ся в найгіршій стації. До сего доведе зміна права про-вінаційного після проекту дра Авр. Онула. Концесії перейдуть в управле-не краю, що буде роздавати їх після поважної застанови. Із сего буде мати край 1 міль. доходу, а рівночасно усуне ся покутні шинки, що до краю ніве-чать наше сільське населення. Сей про-ект мабуть одержить цісарську санкцію, а через те мож буде евентуальний до-хід обернути на пивні ціли або на обни-ження краєвих додатків.

Другим законом ухваленим в сій сесії, що одержать певно цісарську санкцію — се основане краєвого бан-ку, що дасть населенню дешевий кредит на 4—4½ проц. Через те викоринить ся лихву, яку платять наші селяни в страш-ній висоті 100—200 проц. а також до-буде ся гроша для Селянської Каси, щоб могла краще зацікавити сільські Рай-файзенки. Правда, у нас у краю є вже один великий „Банк поземельний“ — та сам ходить о користи діличів, а тут о-томіть народови. Се й пояснює, чому ді-личі від 80 рр. аж до тепер не дали завершити ся сему ділу. Колиб воно стало ся борше, булоб богато селян уратованих від економічної руїни, але й тепер кра-євий Банк принесе населенню не малі у-годи. (Слава!)

Не без ваги є зміна закона до-рогового. Доєї були гостинці під управою повітових комітетів дорогових, що побирали за адміністрацію великі гроші. Сам староста брав за провід у тім комітеті 600 злр., не числячи коштів подорожжя і т. д. Отей господарці, яку піддержував давний сойм з огляду на потребу старостів при виборах, зробила конект остання соймова сесія, украє-вляючи гостинці. Через те буде їхне удержане, як вже тепер обчислено, кош-тувати о 48 тис. дешевше як перше. Друге не менше важне діло се знесенє рогажок, що в першій лінії доскулювали

селянам. При ухвалюваню закону дорого-вого треба було зробити уступку місту Чернівцям, щоб не дати притоки до роз-битя вільнодумної більшости. Їм рішено із 200 тис. плачених титулом доріг від-ступати 170 тис. на удержане 177 км. мійських шляхів.

Відтак обговорив бесідник вже добре відому зміну виборчого закону і ухвалене уставу громадського, що через зрівняне виборчих прав усіх громадян, через зміцнене контролю над громадською господаркою введе зміну в дотерішнім занепад громад, якими ко-верзає двірник зглядно гурток сільських кулаків. Отгим то й пояснює ся ропіт і протести павок громадських, які на жалє знаходять послух у деяких темних селах. Дотично громадського уставу ухвалено ще, щоб двірник був письменний та зне-сено двірні обшари, оставляючи однак діличам 40% додатків на покритє своїх потреб.

Вінци згадав ще про підвище-шенє учительської платні, яка наступить після санкції фінансового за-кону, отже зовсім не ляже тягарем на мужиках; того не бажать навіть самі учителі. В справах шкільних порішено ще, щоб пав шаліті виплачували прямо уряди податкові. Тут згадав лиш важ-ніший закон ухвалени на послідній сой-мовій сесії, бо загалом порішено їх 22. — Як видно вже з сего, всі обіцянки ми сповнили. Слова дотримали. (Слава! Слава! Честь Вам! Довогресавачі опле-ски.) Розумієть ся, що всі ті закони по-требують ще санкції, але як будуть правосильні то народ буде мати властє у своїх руках. Тепер, коли народ буде сам дбати про себе, повинен настати краший дал. Треба тільки просвітити і організації, щоб нові вибори не застали нас несприготованими, бо видамо у ве-рожі руки, а в краю новивна — кінець бесідник — панувати воля народу!

Ту знялась тава буря справді ере-нетичних оплесків, що прямо приглушу-вала оклики „Слава“, „Слава“, „Честь Вам!“ — і тревал сей інтузіязм довгу хвилину, після якої п. Іван Стри-ський, нотар із Вашківців поставив ось такі резолюції:

Франц Михайлів.

СОНЕТИ.

3...

1. Я перейшов вже свою Одиссею,
довго держала мене Ціре в себе,
але я почи, дні тужив до тебе,
моя єдина, раю мій, вирею.

Мені жаль було чогось за мою
ріднею, полем і годі в потребі
ти мені стала й мою Одиссею
дала скінчити... Я вертав до тебе

так радо, скоро, як дитя вертає
в обійми неньки з чужини, з за моря,
бо його чорна туга підганяє.

Я йшов до тебе, бо то ти з висока
прийшла з важкого вирвать мене гори,
моя єдина, моя кароока...

2. Тобі дівчино будує святиню
про яку може не мріла ти в уяві,
постелю цвітку понід ноги синю
і ясне сонце засвічу в темряві.

А на престолі мов яку княгиню
тебе посаджу у найвишій славі —
тобі дівчино будує святиню,
про яку може й не мріла в уяві...

А щоби гарно було в тій святині
пристрою стелю всю блакитом синим,
місяця лучем, срібними зірками...

А щоби гарно було тамка жити,
щоб було добре усім володіти,
радити буде любов до безтими...

3. Тобі дівчино святиню збудую,
красну чим пишна князівська палата,
красну чим церков якась пребогата,
бо у ній будеш лиш ти за святую...

Тобі дівчино святиню збудую
красну чим церков, чим царська палата,
бо знаю добре, що велика плата
для мене буде за всю працю твою...

Лажу у твоїх стіп малих, пречистих,
або за руку візьму лелійову,
або пригорну до своєї груди

тебе дівчино і снів проречистих
від тебе чую каскаду чудову —
щож, мала може мені плата буде?

4. Ті твої очі глибокі як море
мене нечаяно зовсім полонили
й думкою лнуть кажуть у простори,
де більше світла, щастя, мрій і сили.

Ті твої очі глибокі як море
мене нечаяно зовсім полонили,
кажуть покинуть і тугу і горе,
мрій молодечих забути могили.

Очий тих карих забути не могу,
які нечаяно мене полонили,
хоч в серцю чую все якусь тривогу,

що в них для мене згаєне проблеск мий,
що я знов з серцем остану студеним
й пустеля буде докола мене...

5. Ті твої очі, дівчино, бездонні
у моїм серцю засвітили зорі
і розбудили всі надії сонні
ті твої очі, дівчино, бездонні...

Недавно в мене були мрії хорі
чорна розпука й жалі невгомні,
та твої очі — на овиді зорі
мій сум прогнади мов пітьму на морі...

А відколи лиш розсвітили душу
ті твої очі глибокі як море
і відколи лиш розігнали горе,

тугу, розпуку і мою недолю,
люблю ті очі і люблю мушу
за мое щастє, за мою неволю...

6. Як реве буря, або грім грохоче,
як вихру стогін несе ся лісами,
я бачу вічно твої карі очі,
хоч так далека безмеж межі нами.

А коли думка лиш забути хоче
давній мрій й тугу до безтими,
то зараз бачу твої карі очі,
хоч як далека безмеж межі нами.

А хотия може... може не для мене
ті карі очі так часто сьміють ся,
я все їх люблю і люблю мушу,

хочб' знав, що серце роздереть у мене,
й на життя гарфі всі струни пірвуть ся,
хочб' знав, що мушу погубити душу...

(На чужий мотив.)

7. А коли ти будеш моєю,
вберу тебе в соняшні лучі,
вберу тебе в сьвітлі кюрею
і поведу до щастя кручі...

А коли ти будеш моєю
над нами зорі засіяють
і ми полинем в даль без краю,
як линути птиці до вирею...

І разом підемо в задумі
в чужу віддаль, в віддаль далеку —
наш шлях цвітками вестить доля...

А все того, що в горю, сумі
живе, покинем серед поля
на жалє, тугу й розпуку спеку...

8. А коли тоска на мене наляже
і сумом серце до землі толочить,
коли зневіра умирати каже —
немов крізь пітьму бачу твої очі...

А кождий погляд твій, дівчино, каже,
що хоч пустеля докола мене,
що колись щастє край моїх ніг ляже
і колись серце розгорить студене...

І я знов в груди чую більше сили
до життя того, яке замінили
ті твої очі глибокі як море...

А відогнавши і тугу і горе
цілую палко, кілька в мене сили
ті твої очі, моя ясна зоре...

1904.

Мужі довіря руского народу на Буковині, зібрані на зборах дня 20. с. р. в Чернівцях:

1) висказують рускому клубови буковинського сойму, головному віце-маршалкові краю, др. Стефанови Смал-Стоцкому, своє повне, необмежене довіре і складають ему подяку за безкорисну, свідому цілу роботу в першій сесії ново-зібраного Сойму, роботу, що оглядно а успішно розтягала ся на всі інтереси руского народу; (оплески).

2) Зібрані констатують із особливим задоволенням, що рускі по-шли ішли все разом; із задоволенням підносять вибрану руским соймом клубом політичну тактику, яка довела до згуртованні всіх вільнодумних партій краю в однім союзі, котрому зібрані висказують за его успішну роботу повне признание;

3) Зібрані витають радо перед усім ухвалені Соймом закони: краєвий банк, фінансовий закон, регуляцію учительської платні, реформу соймових і громадських виборів, украєвлене доріг та знесене рогаток, а знаючи, як велике значіння мали-б ті закони для руского народу і для цілого вільнодумного населення краю, послі, якого становлять нині значну більшість соймову, колиб вони увійшли в життя, визнають всі дотичні чинники в краю, у першій лінії званого зі своєї безпартійності та прихильності для народу, маршалка краю, Юрія бр. Василька і вільнодумних буковинських послів до Ради державної, щоби поробили відповідні кроки у правительстві, щоби воно припоручило до Найвищої санкції ухвалені буковинським Соймом закони. (Резолюції ухвалені серед невгаваючих оплесків).

Відтак промовив посол Николай Василько, згадуючи про діяльність свою і посла Пігуляка в раді державній, яка не може бути така обильна в плоди, бо у раді державній стоять Русини без союзників... Наша політика мусить все дивити ся на долю наших братів в Галичині, які через „Польське коло“ прямо не можуть поступити наперед. Із зміни міністерства з огляду на давні зносини із бар. Гавчом нема чого бути невдоволеним, бо нашим народним змаганням він не ворожий. Що буде в раді державній, годі вгадати, але кінець тій безплідній борбі прийти мусить. Так само мусить прийти зміна дотеперішного складу парламенту, де не має голосу ні мужик ні робітник. На основі загального, тайного, безпосередного голосування увійдуть до парламенту нові люди більш печаливо о добро народу. (Грім оплесків). Своєю промовою, яку подамо ще в докладнішій виді як і промови слідуєчих бекідників, закінчив пос. Николай Василько впродовж о ухвалу довіри, бо рускі послі буковинські враз із галицькими робили що могли, зближуючись впродовж у парламенті до партій народних а не дідичівських.

Після сєї гримі оплескуваної промови поставив о. Драчівський із Товтрів по коротким мотивованню отєї резолюції під ухвалу:

Зібрані 20. січня с.р. в Чернівцях, мужі довіря руского народу на Буковині:

1) приймають із повним задоволенням до відомости справоздання руских послів до Ради державної нн.: Пігуляка і Николая Василька і висказують їм за їх знамениту, успішну діяльність, подяку і довіре. (Грім оплесків).

2) Уступлене дотеперішного президента міністрів, др. Кербера, із огляду на его незвичайне зрозуміння для справедливих жадань буковинських Русинів і загалом Буковини, жадань, які перед ним часто нехтовано, а які він попірав, —

приймають збори із жалем до відомости і визнають послів до Ради державної, щоби передали др. Керберови подяку за его прихильне становище до буковинсько-русских справ і у відповідній формі виявили свій жал перед Его Екс. із нагоди его уступлення.

3) Враз із заявою вдячності збори висказують своє признание бувшому президентови краю кн. Конрадові Гогенльогю, що положив для краю величезні заслуги, увівши в життя модерну і коректну управу, вільні вибори до сойму, без впливу правительства, що без переставки, при кожній нагоді старав ся піднести культурний і економічний добробит буковинського населення — і визнають голову зборів подати се рішене зборів у відповідній формі кн. Гогенльогю до відомости. (Оплески).

4) Рівночасно збори констатують із задоволенням, що розпочата кн. Гогенльогю робота на кождім кроці, скоро розвиває ся під его наслідником, теперішним президентом краю, р. Бляйлебом і визнають голову зборів, щоби се рішене зборів подав до відома президентови краю.

Все те ухвалено.

Відтак додав проф. Антін Клим до наведених вже резолюцій ще отєї, які прийнято також серед оплесків через аклямацію:

Збори похваляють згуртоване буковинсько-русских послів із заступниками руского народу в Галичині в один клуб і похваляють рішення остатнього з'їзду всіх руских послів. Збори просять буковинсько-русских послів до Ради державної, щоби вони і на будуче, стоячи на сторожі специфічних інтересів буковинсько-русского народу, не спускали з ока справ усіх Русинів австрійської держави, і щоби, як тепер так і на будуче жили в згоді передовсім із рускими послами Галичини, заступаючи гідно інтереси виборців. (Славно).

Із становища загальних інтересів австрійських Русинів і всіх інших народів австрійської держави збори можуть доперва тоді сподівати ся санації політичних і соціальних відносин Австрії, коли наш парламент збере ся на основі загального, рівного, безпосередного і тайного виборчого закона, — тому збори похваляють становище своїх послів, які всіма силами рішили ся так довго бороти ся із теперішнім ладом виборчим, доки его не змінять після поданої виспелі думки. (Грім оплесків і оклики: „Славно“).

Зі становища буковинських Русинів збори не вважають зміни управи кабінету невдоволяючою; теперішній президент міністрів, бр. Гавча, будучи ще міністром просвіти, дав докази, що розуміє національні стремління Русинів і що знає докладно церковні справи на Буковині — а се дає рускому народови на Буковині надію в теперішній хвилі, коли кипить боротьба із церковною управою, що ся справа поладить ся. Все таки зі становища жадань наших братів з Галичини мусить бути становище наше супроти нового президента вижидаче.

Після сего обняв провід зборів сов. дир. др. Филипович і уділив слова пос. Пігулякови, який в цілогодичній промові у ярких красках змалював теперішнє положення православної церкви на Буковині і виказав що самотнім виходом із дотеперішного положення е

переведене національній автономії в за-радї церкви. (Оплески).

На внесенє проф. Н. Ісопенка ухвалено одностайно отєї резолюції:

Збори висказують руским послам, головному послови Пігулякови, подяку і необмежене довіре за его роботу що до поправи відносин Русинів на церковнім полі; збори приймають із жалем до відомости нинішні виводи про становище найвищого начальника Церкви православної до бажань Русинів, бажань, що містять в собі найбільш некучі житеві інтереси руского народу; поступаючи консеквентно зібрані реасумують ухвали ріжних народних віч, головнож віча із 8. липня 1902 і з 7. липня 1903 р., після яких полешу для Русинів на церковнім полі може принести тільки поділ буковинської православної архидиєцезії на два епископства, на руске і волоске; теперішній стан, коли є одна диєцезія, вважають зібрані тільки переходовим стадієм, і серед таких відносин може запанувати спокій тільки тоді, коли православному консисторію поділять на дві курії, на руску і на волоску, з яких кожда з осібна берегти ме церковних справ своєї народности, а які лиш у справах, що дотикають цілої диєцезії, мали би радити разом. Всі інші способи, яких ужила би церква найвища власть задля уздоровлення нестерпних відносин, мусять збори відкинути, як компенсацію тих жадань, сповнене яких і ромуньська демократична партія признає самотнім способом унормоване церковних справ — і зібрані рішають організувати православне руске населенє краю до боротьби за свої права на церковній ниві. (Славно!)

Відтак промовляв ще: пос. Ф. Калитовський і селяни Петро Шандро із Милієва, Іван Шпитко із Іспаса, Грищук Дм. із Садагури, Князький Дм. з Карапчава, І. Ростоцький із Кідмана, Іл. Меленка з Рогізної та Д. Юрчук із Рогізної.

Після кінцевої промови пос. др. Стеф. Смал-Стоцкого, що дав начерк нашої дальшої громадянської праці, закінчив отєї памяті збори пізнім вечером.

Підземне військо.

(Із воєнних образків В. Немировича-Данченка).

...Колиб хто їхав тепер із Мукдену до наших передніх стійок або й здовж цілого фронту — той ледви, чи прийшов би на думку, що тут розтаборили ся тисячі війська. На перший погляд видає ся ціла околиця безлюдною. Тут та там видно повздовжні сніжні горби, а між ними поуставлювані козелці із карабінами, де вартові ступають то в гору то в діл. Впродовж всюди тихо й пусто. Але придививши ся сему пильніше добачиш легкі хмари пари й диму, що знімають ся із отворів в сніжних горбах або й почуєш придавлені звуки сумної, мелодійної української пісні: се землянки, в яких живуть тепер наші війська.

Землянки робить ся дуже швидко. Вигрібає ся подовгасту чотирокутну яму із поздовжним ровом через єї середину. Яму облаштовує ся накидуючи на неї патиків, які окриває ся моругом і землею. В однім кінці є один отвір, се вікно, заліплєне папером а в другім дру-

гий себто двері — і ось хата готова.

Ровом ходить ся — се долівка, а висні місця по его обох боках, се ліжка. Піч вирубана в земляній стіні або таки зладжена окремо із каміня і цегли доповнює невідбавну салдатеку хатину. Тут проводить салдат увесь свій вільний час, тут балакає із своїми крайнами про рідний край, про рідню та про камратів, тут сьпіває він свою пісню про карі оченята, тут надрукує він незугарними буквами привіти до батька, матери, сусідів та всіх знайомих у селі.

Наші позиції є дуже близько коло японських і не рідко приходять на так званій „неутралийній полосі“ до найоригінальніших стріч. Недавно зустрінули ся над потоком Росіяни й Японці, йдучи за водою. Вони були без зброї, але настрій був по обох боках так воєнний, що взяли ся до завзятої бійки, вививаючи ведрами, аж лягло. Та на „неутралийній полосі“ лучають ся також і мирні сцени. Між ними знаходиться там кавтина із рижовою горівкою, яку люблять так само Росіяни як Японці. Через час перемінилась вона в зовсім правильне „неутральне казино“, у яким обі воюючі сторони пробували зовсім дружно. Аж ось одного дня появил ся в російським таборі японський підполковник із жалобою на кількох російських салдатів, що вони забрали ему мошонку, з грішми тоді, як він лежав заперморочений під столом. Справу розсліджено. Японець одержав свої гроші назад, але на „неутральне казино“ прийшов кінець — на висшій приказ його замкнуто.

Загальну тишину і супокій перериває інколи вибух пересланого граната, що або зриває вартового, або ушкоджує землянку. Відтак вилазять салдати із землянок немов мурашки і біжуть на розвід на найближший горбок, із якого — річ природна віддаленої і запованої неприязельської артилерії не можуть бачити. Та за чверть години наново запановує довкола тишина і супокій. Необзнакомленому нічого не зрадило би, що тут під землею вкриває ся ціла могутча армія.

(но)

Політичний перегляд.

Події в Росії.

Із Петербурга розійшла ся по світі летом блискавична вістка, що підчас Йордану стріляно із артилерії картачами в царську палату. Цар вийшов із цілої історії ціло. Чи се був припадок чи вислід військового заговору — не знати. Урядовий комунікат описує цілу подію так: Підчас торжества Йордану в присутності царя, коли почали давати салви, егала ся пригода. Пушка батерії уставленої коло біржи викинула кулю картачеву замість сніпного вистрілу. Куля долетіла до дощок, уложених на березі Неві близько полонки йорданської коло фасади зимового двірця. Шоби в чотирьох вікнах розбило, один поліціянт ранений. Впродовж не було ніякої пригоди. Слідство веде ся. —

По димісії ген.-губернатора вел. кн. Сергія і поліцмайстра Трепова ціла Москва відотхнула. Безпосе-

редною причиною димісії Трепова була слідуюча подія: Ген.-губернатор, — а се характеристична річ, що місто піддають під власть до-стойника, котрий стоїть понад зако-нами — казав замкнути з якоїсь причини в дорозі адміністратив-ній — значить се без п'якого про-цесу і законної причини — якесь бю-ро для посередництва служби. Влас-титель бюро не міг записати ген.-губернатора, великого князя, бо сенат такої жалоби не приймив би, отже записав старшого поліцмай-стра Трепова, а сенат засудив его на заплату пошкодованому 35.000 рублів. В виду того мусів Трепов уступити.

Комб подає ся до димісії.

Президент кабінету Комб вру-чив д. 18. с. м. перед полуднем димісію цілого кабінету в замкне-нім письмі, яке през. Любет про-читав аж по відході міністрів. Пре-зидент Комб жалів в тім письмі, що мусить зречи ся із переведеня цілого ряду реформ, які за кожним разом зустрічали ся із признанем республіканської більшості обох па-лат. Та спілці непогамованих в ам-біції націоналістів і клерикалів по-вело ся по 18 місячних нападах більшість розбити. Президент міні-стрів був готовий крок за кроком переводити реформи із цілою енер-гією, але був паражений на небез-печенство, що кожної хвилини міг остати в меншості навіть в такій справі, що не мала ніякої звязи із загальною політикою правительства. Супроти сего вважав за відповідне зараз по голосованню, яке дало ви-разу апробату для его політики, уступити, бо він є того переконання, що ухвала більшості хоч вона і не-значна, буде обов'язуючою для кож-ного кабінету. Комб висловлює до-віре республіканській уніі і надіє ся, що вона переведе проект кабін-етових реформ до кінця. В кінці дякує президент міністрів прези-дентови республіки Любетови за довіре, яким наділював его і его товаришів. — Комбову димісію Любе прийняв, просячи міністрів, щоб за-держали свої теки до хвилі аж бу-дуть заіменовані їх наступники. Пополудня запросив през. Любе до себе президентів сенату і палати депутатів. Конференції із про-відниками сторонництва виповнили цілий четвер так, що покликане нового президента зможе наступити аж згодом.

Письма з краю.

Із Станісław горішних н. Ч.

„За сиротою Бог з казяткою“.

За покликком станісławського ц. к. судні п. Костя Телімана і ц. к. адюнкта су-догово п. І. Лютвака зібрало ся дня 12. січня 1905. як з місцевих так і з доохрест-них урядників, святих, народа, учителів, начальників і писарів громад-ських, та й других святих чільних осіб без ріжниць віросповідання і народ-ности в судовій салі, щоб за ініціати-вою горі названих урядників ввести в життя „Товариство для опіки над сиротами“. Як гарна гадка, так і величавим показав ся й збір. Милосердіє над сиротами заскоботало в серцю без віймки всякого. Тут мож було бачити окрім на-ведених ще ц. к. старосту п. Адама Штронера, ц. к. нотаря п. Дмитра По-повича, лікаря п. д-ра Бравна, антикаря п. Дікштайна, много посесорів і других. Цією сего величавого збору було заохотити до приступу в члени, одобрено статутів і вибір тимчасової старшини

товариства. — Всі присутні зголосили ся в члени сего добродійного товари-ства, відлинуто членських вкладок около сотки. Для хорошого приміру зложили п. к. судні К. Теліман, ц. к. нотар Дм. Попович, посесор Бірибави з Калинівців і купец Шльома Рібнер з Станісław до-лішних п. Ч. значні квоти для піддержки товариства ще окрім членських вкладок а діти — п. Рудковський застеріг у своїм завіщанню, що буде сиротам — дів-чаткам — служницям виплачувати за їх ревно і вірну службу окрім річної плати, ще й гарну ренту яко придане. Збори вели ся в вельми хоропом порозумінню і були би так гарно й закінчили ся, як би не вийшло понівесне ромуцьке шило з мішка. На оправдане жадане, щоб статут зладжено і в рускій мові для селян сего очевидно руского повіту, за-пропонував о. Прокопович з Бобівців, — свого кумпана звісного о. д-ра Богатир-ця на переводчика сих статутів, котрого навіть і не було при зборах. А коли на переводника завізвано надучителя О. Кун-чанка, бо вони що московських переводів нам не треба, загомонів і о. Барбір з Кабінна і зачав протестувати про-ти сего переводу, а зато став дома-гати ся мабуть сам дтя себе ще й пе-реводу ромуцького.

Мировий.

Із Лукавця н. С.

Честь кому честь!

Високе зване святихника випов-няти відповідно до нинішних вимог не є річею так легкою. Сповнюване своїх пастирських функцій і проповідь неділа-на в церкві оказують ся недостаточними супроти маси актуальних пекучих пи-тань економічного і просвітнього харак-теру. Святихник повинен бути вже при-родною силою свого високого образования і поважного становища, яке він в гро-маді займає, проводирем всяких куль-турних змагань, котрі найшли свій дій-сний вираз в народних інституціях і стоваришеннях, до котрих наш сві-тла жадний народ з так великою охо-тою горнеть ся.

Оден з таких вишніх свідомих сво-го знеслого але із непереможними тру-дами полученного звання є безперечно отець Стефан Маланчук, молодий парох горішнього Лукавця н. С. Відчуй парохі-яни дали маніфестаційний вираз при-знання і подяки своему духовному пасти-реви за его чотирохлітні труди около народу тим, що устроили ему в вечер перед святихним Стефаном — се день імени о. Маланчука — мимо того що зга-даний отець вже пізною порою прибув домі з сусіднього села, величаву овацію з смолоскиним походом і гучними ви-стрілами з мотрів і в похіді прийшли аж до его дому, де проводир десятка голов числячого походу п. учитель Гні-дий висказав в короткій але ядерній про-мові в імени парохіян однодушно при-знане і подяку своему головному місце-вому просвятителеві і сердечне бажане, щоб такий трудолюбивий пастир між своїми парохіянами потрудив ся для їх добра ще много літ. З промови чільній-шого господаря Одоюка можна було пізнати, як високо піднялась самосвідомість у лукавських мужиків. На св. Сте-фана рано поклонили ему і парохіяни долішнього Лукавця хліб-сіль яко знак сердечної подяки своему дбалоу началь-кови каси, котра є одна на цілу полі-тичну громаду Лукавець н. С. Се для о. Ст. Маланчука зовсім несподівано устро-єне святихне величане дадо ему наго-ду урочисто заповістити своїх парохіян, що він ті ему за заслугу зараховані до-брі чини е уважає за свої конечні обо-в'язки і приречи, що буде на далі тру-дити ся около загального добра і то-тим більше, що его добрі заходи нахо-дять так загальне признає.

Парохіянин.

НОВИНКИ.

Чернівці, 21. січня 1905.

Свято-Йорданського посвятиченя води довершено із звичайною величаво-стю та при великим традиційним здвизі народу як після обряду грек. прав. при-турецкій керниці, де celebrував сам митрополит др. Рента так і після обряду

гр. кат. при св. Хресті на ринку, де водосвятия довершив парох. сотр. о. Мих. Сімович в заступстві хорого криж. і пар. о. К. Костецкого.

Важне судове оречене. У адмі-ністраційнім трибуналі запало тамтої суботи рішене важне для всіх громад з виїмком тих, що мають свій власний статут. Ходило тут о те, чи громада має право продовжити пору, у якій має ся замикати гостинниці, шинки а згідно й каварні. Досі робили се громади на власну руку. Аж се одержала чesка громада Брук від свого староства в Дуке оречене, що продовжуване години, в якій названі заведеня треба замикати а також догляд над сею справою належить ви-ключно до компетенції політичних уря-дів. Рекурси громади проти сего обіж-ника староства не довели вічи, так само і адміністративний трибунал не при-хилив ся до жалоби громади, яку роз-бирали 14. с. м. Отже право те входить тільки в компетенцію урядів політич-них. Колиб навіть староство до сего яку громаду делегувало — то се компетенції зовсім не змінює.

Запрошеня на великий вечерок „Буковинського Бояна“, що відбуде ся дня 15. лютого в великій салі музичного тов. — вже розсилають ся.

З Буковинського Бояна. При-гадуємо, що проби „Бояна“ розпочинають ся вже завтра в понеділок 23. січня. — Виділ.

В середу дня 25. січня відбуде ся в Народнім Домі о год. 6-й вечером нарада в цілі основани товариства кра-вельского з подібним обсягом діланя як товариство „Труд“ у Львові. Ізза того що ся справа найбільше обходить пані, просимо, щоб вони явили ся як найчис-леннійше. — За комітет: *Модест Левин-ський, Др. Смал Стоцький.*

Вечерок з танцями помічників торговельних і урядників приватних від-буде ся в салі товариства музичного дня 28. січня с. р. при звуках оркестри 41. полку піхоти. — Билети можна на-бувати в торговлі Стефана Гайни.

Стрій народний або візитовий, початок о год. 8-й вечером великих ве-черниць з танцями в Вашківцях н. Ч., котрі відбудуть ся в суботу дня 4. лю-того, 1905 р. в тамошній касиновій салі при звуках славної галицької музики Алека Парашука за вступом 2 кор. від особи, а 5 кор. від родич (до 3 осіб). Запрошеня висилає ся рівночасно. Хто через необережність їх не одержав би, зво-лить зголосити ся до писаря ч. т-ва п. Івана Герасимовича, учителя в Вашків-цях н. Ч.

В неділю дня 22. січня 1904 від-будуть ся загальні збори „Січ“ в Юр-ківцях. — *Юрій Князький, кошовий.*

Загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади Камена від-будуть ся в неділю 29. січня 1905 р. в 2-й годині по обіді в шкільнім будинку з слідуючим порядком: 1. Справоздане старшини за рік 1904. 2. Обрахунок каси за діловий рік 1904. 3. Назначене плати для каспера. 4. Назначене висоти по-жички поодиноким членам. 5. Доповняю-чий вибір ради надзорчої. 6. Візні вие-сеня. — Від старшини каси в Камені: *Юрій Щербановський, начальник.*

Політичний процес. Перед три-буналом карним у Львові веде ся вже че-рез чотири дні процес проти коломийского адвоката д-ра Кирила Трильовского та Яцка Войчука господаря із Борщова. доктора К. Трильовского обвинює прокуратурия о злочин з § 63 (оби-ду маєстату), провину з § 303 (одобро-ване заборонених вчинків) закону карно-го, та провину з § 23 зак. прасового (безправна кольнортажа). Яцка Войчука обжаловала прокуратурия ще крім того також о злочин з § 99 зак. карн. (забу-рене публ. спокою через розширюване непокоячих вісток), проступок з закона коаліційного а 1870 р. провину з § 491 зак. краев. та з V. айт. зак. із 17. гру-дня 1862 (обида публичної власти та о намірену крадіж оружя у жандарма Іва-сюка. Як видно проступків ціла літанія!

Зелізний листonos. З Мукдену доносять, в який спосіб дізнала ся ро-сійска армія про капітуляцію Порт-Ар-тура. Японці під Мукденом сейчас дня

1. с. м. знали про капітуляцію і з ра-дості почали гостити ся, снівати і грати, а що в зимі воздух чистий, то на росій-ських становисках сейчас замічено щось незвичайного між Японцями і думано, що то Японці обходять так Новий Рік. Але за кілька хвиль справа виіснила ся. Серед тишини загреміли в одній хвилі чотири японські гармати і чотири пусті гранати упали в ріжних міснях росій-ского табору. В гранатах найдено листи отсего змісту: Доносимо вам про капі-туляцію Порт-Артура. Ся вістка не буде для вас милою, але мусите з нею чи-слити ся. Тепер машеруйте вперед. приймемо вас з приємністю. — *Японська армія.*

Курс французської мови для Пе-чаткувачих розпочиєсь вже у вівторок дня 23. січня с. р. в салі „Народного Дому“. Лекції що вівторка і п'ятниці від 7-ої до 8-ої год. вечером.

Новий винахід. Електротехнік Микола Тесля мав — як доносять з Но-вого Йорку — винайти нову торпеду, що викидає із добрим успіхом набій на від-далене 10 англійських миль.

Самоубійство ученика. В по-саді хвірків застрілив ся передвчера в помешканню желізничного машиніста Віктора Вохенгайма его сестрінець 18 літ-ний гімназіст із Дрогобича — Береж-ницький.

НАУКА, ШТУКА І ЛІТЕРАТУРА.

Николай Василько. Посоль-ска діяльність 1901—1903. Чер-нівці, 1904. Зь друкарні тов. „Руска Рада“ підъ зарядомъ Івана Захарка. — 1904.

Недавно вийшла з друку отся об-емиста книжка (650 стор. друку 8-ки), прикрашена портретом посла Николая Василька, що обнимає в рускій переводі парламентарні і соймові бесіди, виесе-ня і інтерпеляції нашого посла за рік 1901—3, а також промова в делегаціях в рр. 1901., 1903. і 1904. Крім сего по-міщено при кінці три публіцистичні статі: „Про фабрику паперу в Сереті“, „Отверте писмо до краєвого капітана“ і „Розв'язане буковинського сойму“. Книж-ка випечатана виправді прависисю ети-мольогічною але перевід зладжений чи-стою народною мовою.

Іван Галуциньський. Пре-фесор Додель про проблем сексу-альний. — Іларій Карбулиц-кий. Дітям про дітий. (Бібліотека „Проміня“ ч. 1. Серия наукова ч. 1.) Вашківці н. Ч. 1905. З друкарні тов. „Рускої Рада“ в Чернівцях. Ст. 21 вел. 8-ки ціна 20 сот. Половину чистого до-ходу із сеї відбитки призначила редак-ція „Проміня“ на засноване приватної української мужескої семінарії учи-тельської.

Андрій Чайковський. Опо-відання. Львів, 1904. Накладом укр.-руе. видавничої спілки. З друкарні В. А. Шийковського ч. 176 8-ки. — Ціна в гар-ній оправі 2 К.

В отсій збірці зібрані давнійші і но-війші оповідання а головню гуморески добре звісного нашій публіці пера. Вже хочби з тої причини, що у нашій літе-ратурі гуморески тай до того ще й гарні, що моглиб найти вступ до будь якої літератури — „ріднаптиця“ повинно „найти“ отсе видане Вид. спілки як найширше роз-повсюджене. Збірка містить „Поединок“ ст. 3—22. Серенада в навічере св. Войтїха ст. 23—29; Моя перша любов сторона 30—39; Із степена на степень сторона 40—71; Перечислив ся ст. 72—75. На Олимпі ст. 76—91; Добра рада сторона 92—100; На Олимпі ст. 101—115; Як я шукав гувернантки? Ст. 116—131 (се гумореска була печатана колись у фей-летонах нашої часописі); Редакційна тайна ст. 132—139; Дві стрічі стор. 140—155; Ні разу не вдарив стор. 156—176.

Просимо присилати передпа-ту як також вирівнати залеглости за минувший рік.

Адміністрація.

„Ще не вмерла Україна!“

Пісні патріотичні і народні, зложив на фортеп'яно
Денис Січинський.

Часть I-а: Музика, Часть II-а: Текст 152 пісень!

70 (7—10)

Накладом книгарні і складу нот А. ШТАУДАХЕРА і СПІЛКИ в Станиславові.

Ціна 6 корон.

Набути можна у накладців, в всіх книгарнях і через друкарню „Рускої Ради“ в Чернівцях, (ул. Петровича ч. 2.).

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

В мясниці поручає новості для Панів і Панів.

Вахлярі наймодніших виробів з т. зв. перлової пікаралуні з етруськими перами, магабоні, Pointlace, соломкові і з газу білі в різних кольорах від найдорожчих до найдешевших.

Вступ на баль послідна новість великий вибір.

Рукавички Glacé, шовкові гладкі т. зв. ajour Muskellire різної величини.

Паньчохи і завушники шовкові, півшовкові, гладкі, білі і в різних модних кольорах.

Черевини балеви, лякерки, білі Glacé, золоті, Chevreaux з гачком або без него, піджамки і підчеревини.

Хусточки до носа шовкові, гладкі, або гачковані, з бачету полотна в різних модних кольорах.

Капелюхи і краватки, атласові кляки, циліндри, балеви наймодніші краватки.

Мужескі сорочки сальонові, з піковими і шовковими пераками, ковнярські, манжети наймоднішого рою.

Капелюхи. Самостійна пролаж капелюхів з п. к. надвірних фабрик капелюхів I. Г. Іта фабрикатів з фільцу, льодену, у Відні, і Осипа Ніхлера і Сінів в Грацу Борголіна в Александрії. Найбільший вибір найну і т. и. в різних фасонах.

Знижені ціни товарів футряних і артикулів зимових.

Футряні боси правдиві перекі, з куни, ласиці, кретові різного роду футра медвежі — до того відновіли муш для дівчат і дітей. Футряні і суконні шапки, кучми т. зв. P. rsianer, Sealskin, Nutria як також барети для дівчат і дам різної наймоднішої сорти.

Вовняні і зимові тозари. Правдиве біле систему Егера, др. Лямана, вовняні калісоки і майтки, рукавички, огрівачі колін і пульсів, паньчохи, хусточки з Хемілі, вовняні шапочки чепці для дівчат і дітей — загортки на коліна до подорожі і т. д.

Конвенція дитячої одіжки, як жакети, плашки до того капизи, ковнярські, все післи наймоднішої моди.

Товари обувні. Склад американських черевин фабрики обуви Антона Чапека у Відні. Найбільший вибір різнодноту обуви Boxealt, з телячої сатинованої піски і т. и. дитячої сорти. Чоботи фільцові, до

Кальсоші і черевини до снігу найліпші фабрикатів.

у Відні, і Осипа Ніхлера і Сінів в Грацу Борголіна в Александрії. Найбільший вибір найну і т. и. в різних фасонах.

Замовлення з провінції виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, приймають назад.

Купуйте Календар „Рускої Бесіди“

Друкарня „Рускої Ради“ в Чернівцях
Книги і друки для кас райфайзеньських.
має на складі

Я, Анжа Чіляк

58 9—52)

завдячую власному випадковому помади, через котрої уживані, зріст мого волосся дівцов до 185 см. довготи. Се є одинокое средство проти випадання волосся, скріплює і приєднує его зріст віддає великі приєднує панам, котрим йде є красні вуси і бороду, запобігає передчасному лісенню і сивиню, взагалі чудотворна се помада вертає волоссям так на голові як на бороді натуральну поласкуючу бавру. Ділає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяців.

Ціна одного слоїка

1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цілий світ за попереднім надісланням грошей, або за посліплатою. Найліпше замовляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Відень

I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Всяку конкуренцію видержить Штайнера і Геллера НОВО УЛАДЖЕНИЙ МАГАЗИН

ювелів, золотих, срібних, з хінського срібла, альпаки та бронзових товарів.

Чернівці, ул. Паньська ч. 10.

64 (4—5 и.)

Скоро обслуга, добрі товари, нечувано дешеві ціни.

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

антика др. Ю. Францога в Тернополи.

Се є знамените усмиряющее средство до ватирана против всяких ревматических болей, простудения, ломания костей, плечий, гнетия и нервовых недугов. Прочну уважати на написе „Nervol“ і не приймаати ніяких „Нервотонів“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (фляшочок) 8 кор. з оплатою і опакowaniem. — (1—2)

Мід патока

десеровий кураційний, з власної пасіка 5 кл. пущка 5 Н. 90 с. оплачено.

Знамениті міді питні і міді овочеві домашнього виробу по 70, 80 і 120 с. за атр. лосо желізняня.

За чистоту та доброту гарантую.

Розсилає **Евгений Билинский** в Збаражи Галичина.

РАМИ до образів і фотографій

до святитих і світських образів паспарту і виробу переплетничі найдешевше у

Б. Сальтера

Чернівці, улица Почтова ч. 5. в забудованю бірки побіч готелю Готліба. (1—10)

Друкарня „Рускої Ради“

виконує

всілякі роботи друкарські

скоро і дешево.

Олекс. Каньчуцкого Вдова

Чернівці, улица Ратушева ч. 2.

Робітня при ул. Альбертинській ч. 1.

Склад товарів золотих, срібних і знарядів церковних.

Великий склад знарядів церковних для кожного віроісповідання. Приймає ся також замовлення, на комплетні урядження церков і каплиць. 68 (4—4 с. п.)

Найдешевше жерело купна ювелів, біжутерії, срібла, товарів з хінського срібла, подружних і заручинних обручок (найновішої моди.)

Всілякі знаряди церковні як: Патини, монестранції, чаші, ліхтарі і т. и., золоті, срібні, позолочені і и. приймає ся до р-параци і виконує ся нові.

Замовлення з провінції виконують ся точно і дешево.

Товари висилає ся до вибору на пробу.

Рік заснована 1844.

Марка охоронна: котвиця LINIMENT. CAPS. COMP.

з антики Ріхтера в Празі,

загально признаний знаменитий усмиряющий лік на втиране по ціні 80 сот., 140 кор. і 2 кор. можна купити у всіх антиках.

Просимо жадати сей загально улюблений лік все лише в оригінальних фляшках з нашим охронним знаком „котвиця“ з антики Ріхтера і для осторожности приймати лише фляшки тим охронним знаком яко правдиві. 46 (17—40)

Антика Ріхтера

„під золотим львом“ у Празі, улица Єлисавети ч. 5.

Кожний курець, повинен жадати **„Козак“, „Кобзар“, „Гуцул“** Трубки **„Козак“, „Федькович“** всюди до руских паперців цигаретових **„Козак“, „Кобзар“, „Гуцул“** цигаретові: **„Козак“, „Федькович“** набути!

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарко.

За редакцію відговдає Іван Захарко